

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inserat davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafilova ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE; Ob kolodvoru 101.

Пошtna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pomirjenje v ČSR:

Po volitvah nadaljevanje pogajanj s Henleinom

Tudi včerajšnja druga etapa občinskih volitev je potekla v redu in miru — Pogajanja med češko-slovaško vlado in sudetskimi Nemci se bodo ta teden nadaljevala

PRAGA, 20. maja. br. Včeraj so bile volitve v 2.740 občinah. Volili so tudi okrajne občinske odbore Velike Prage. Kakor ni bilo drugače pričakovati, so potekle volitve v popularnem redu in miru. Vlada je izdala vse potrebine ukrepe, da prepreči vsak incident. Od sobote zvečer do nedelje zvečer je bilo tudi prepovedano točenje alkoholnih pijač.

Po dosedanjih rezultatih so dobili Nemci v popolnoma nemških krajih 80 do 95 odstotkov vseh glasov. V teh krajih so največ izgubili nemški socialni demokrati, kar pa ni toliko posledica preorientacije volilev, kakor posledica pritiska, ki so ga izvajali nemški podjetniki nad svojimi delavci.

V čeških pokrajnah so zmagale stranke vladne koalicije, ki so ponekod nastopile z enotno listo. V teh krajih so nemški glasovi v primeri z zadnjimi volitvami nazadovali. Na Slovaškem je dobila večino občin, kjer so bile včeraj volitve, slovaška ljudska stranka, drugod so se pa brez volitev sporazumeli glede razdelitve mandatov. V češkoslovaškem taboru volitve niso prinesle znatnejše spremembe.

Pogajanja s Henleinom

PRAGA, 29. maja AA. Opožar se, da je razgovor, ki ga je imel češkoslovaški ministrski predsednik dr. Milan Hodža v soboto s sudetosko-nemškima narodnima poslancema Kundtom in Petersom, precej omilil splošno napetost. Iz dobropoučenih krogov se doznavata, da sta omenjena narodna poslanca izročila češkoslovaškemu ministrskemu predsedniku pismo Konrada Henlein. Politični krogi misijo, da vodstvo sudetosko-nemške stranke zdaj več toliko ne govorita o prestanu poudarjanem pogoju

za razgovore s češkoslovaško vlado, pač pa, da so se začela že kompromisna poganja.

LONDON, 30. maja. Londonski odločilni krogi so z velikim zadovoljstvom sprejeli vest, da se bodo ta teden nadaljevala pogajanja med Henleinom in Hodžo. Menijo na splošno, da je od prvega sestanka poteklo dovolj časa in da je sedaj manjšinsko vprašanje v ČSR že precej jasno.

Američki Slovaki v Pragi

PRAGA, 30. maja AA. Včeraj so Slovaki iz Amerike obiskali Sveti Turčansk, kjer so Slovaki in Čehi v letu 1918 prvič skupaj nastopili in manifestirali. Vkljub silnemu nativu, jih je prebivalstvo navdušeno pozdravilo. Po banketu so položili vence na grobove padlih Slovakov v borbi proti Avstriji.

Skupina teh Slovakov pride danes v Prago, kjer jo bo sprejel predsednik republike dr. Beneš. Nato bodo sprejeti tudi pri predsedniku vlade Hodži. Delegati te skupine pa bodo nato še obiskali ameriškega poslanika v Pragi.

Angleški poslanik pri dr. Hodži

PRAGA, 29. maja AA. Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža je sprejel angleškega poslanika Newtona.

Strang vrnil v London

LONDON, 30. maja AA. Strang se bo v torek vrnil v London po obisku Prage, Berlina in Pariza. Strang bo takoj sestavil poročilo o svojem potovanju in ga predložil vladi. Poročilo bo zajel vse njegove vtise v Pragi, Berlinu in Parizu in bo obravnavalo vse vprašanja.

BERLIN, 30. maja AA. Ravnatelj oddelka za Sredino Evropo v zunanjem ministerstvu Strang je snoti odpovedoval iz Berlina v Pariz. Pred odhodom je imel dolg razgovor z angleškim veleposlanikom v Berlinu sirom Hendersonom.

Posredovanje med Poljsko in ČSR

BUKARESTA, 30. maja. Prvi rumunski veleposlanik v Varšavi Fransović je odpovedoval na svoje mesto, dočim se prvi poljski veleposlanik Racinek pridružuje v Bukarešti te dni. Ob tej priloki piše teden »Bulliti-

nal Reptamanic o rumunsko-poljskih odnoshih in prihaja do zaključka, da bi Rumunija lahko igrala v bodoče važno posredovalno vlogo med Poljsko in Češkoslovaško, ker je z obema državama v temih prijateljskih odnosa, pa tudi razmere jo silijo k temu.

Gospodarska pogajanja z Nemčijo prekinjena

BERLIN, 30. maja. Gospodarska pogajanja med Češkoslovaško in Nemčijo so bila danes prekinjena. Ze od ponedeljka da je se pojavljale težkoče, danes pa je vodja nemške delegacije sporočil češki delegaciji, da se ne more nadaljevati pogajati.

Nove borbe na španskih bojiščih Nov naval frankoveev pri Teruelu

BARCELONA, 30. maja. Republikanci so ponovili napade na mostička pri Balagueru, severno od Lerida, in na mostička pri Sorossi, južno od Frage. V obeh odsekih so kljub hudemu odporu nacionalistov utrdili svoje postojanje.

V pojasnjaju Castellon so nacionalistične čete, ki se nad mesec dni niso mogle ganiti, začele ofenzivo v odseku Castellon proti vasi, ki je kakšnih 22 km severozahodno od Morella. Razvili se je srdič boj. Vladočne čete so nacionalistične napade večkrat zavrnile, nato pa so nadaljevale prodrijeti.

Vojno ministarstvo je objavilo nadaljnje vojno poročilo:

Na vzhodni fronti smo v odseku Balagueru in Trampa popravili svoje postojanke. V odseku Alcalá de Selva je sovražnik po topniškem ognju zavzel vrhova 1533 in Santa Lucia, pozneje pa so ga naše čete

s protinapadom vrnge nazaj. Pri Castellonu se bitka nadaljuje in so nacionalisti začeli težkih žrtv zborjali svoje postojanke.

Ob 11. so nacionalistična letala bombardirala Barcelono. Zaradi krepke protiletalske obrambe so morala sovražna letala odnehati v spustiti več preostale bombe v more.

Državni podstajnik v vojnem ministarstvu je podpisal ukaz o mobilizaciji 25, 26, in 27. razreda vojaških novincev, ki se morajo javiti v svoji vojašnicah 1. in 2. junija.

VALENCIJA, 30. maja AA. Snoči se je povabilo prtiški nacionalistov jugovzhodno od Teruelja, ki se razvija huda bitka pri Escandronu. Fronta je le malo spremenjena.

VALENCIJA, 30. maja AA. Od 1.30 do 2.30 zjutraj so nacionalistična letala napadla Valencijo. Bombe so napravile mnogo škode. Protiletalski topovi so obstrejali letala.

Nov zločin ameriških roparjev otrok

NEW YORK, 30. maja AA. In Newpota poročajo, da so na obrežju v Damportu načelo razpadajoče truplo 12 letnega dečka Levina, ki je bil izginil dne 24. februarja. Oče, znani newyorski odvetnik je potem, ko je sin izginil prejel od neznanec pismo z zahtevalo, naj pololi 60.000 dolarjev za odškup sina. Oče je zastonil poskušal stopiti v stik z zločinci. Dne 2. marca je zopet dobil pismo, ki je zahtevalo naj plača 30.000 dolarjev, toda oče se je zastonil trdil najti zvezo z roparji in to vključno pozvom po radiu in vkljub pozivom, ki so jih predvajali skoraj v vseh kinih.

Razne nesreče

BERLIN, 30. maja AA. Včeraj se je ponosredilo v bližini Langofa poštno letalo na poskusnem poletu. Med letalcem, ki so se posredili, je bil tudi znani specialist kapitan Falke, ki je dozdaj paroletel že milijon 500.000 km.

Klerikalna „Hrvatska straža“ in naročniki

V Zagreb izjava klerikalni dnevnik »Hrvatska straža«. Je to borben organ hrvatskih katoličkih akademskih starešin, organizacije, ki je znana pod imenom katoličkega seniorata. List je glasilo tiste struje med hrvatskimi katoliki, ki bi rada raje danega jutra osnovala posebno hrvatsko klerikalno stranko. Ako bi toček sodil »Hrvatska straža« po njeni samozavestni oblasti pisavi, bi mislil, da ima za sabo vse sloje hrvatskega naroda, torej tudi tako ogromno število pličajočih naročnikov, da ji ni treba biti prav niz v skrbih za svoj obstanek. No, kakor vse kaže, se mora »Hrvatska straža« boriti z nemalimi gmočnimi težavami. V eni njenih zadnjih številk namreč čitamo tole bridko točbo njene uprave: »Prosim vas one, ki so zasedali z naročinom, da zostenite čim prej poslovje. Jih je namreč lepo število, ki niso odgovorni za naše zadnje opombe in niso poslati označenega značka v ime naročnika. Zato jih poslovno prosim, da izpolnijo napravite listo svoje dolžnosti, da ne bomo primoren v drugič poslužiti nepotrebni opominkov. Vsek dan objavljamo imena starejših dolžnikov, pa je to tega razvidno, da so nekatereki osufili dolžni velike vante. Svede smo to da dolžni opominjati že večkrat, pa nismo dobiti od njih nobenega odgovora. Prav si zosteni na naročni najbolj prizadet, v katero tekmo potekaže se nujno z nimi, na koncu pa

bile do sedaj doprinjene tolike materialne in morale žrtve... Vsako odlaganje pri plačevanju naročnine spravlja upravo lista v največje nepriliku. Netočno plačevanje naročnine je obenem največja mučka v rednem delu za napredek lista. Uprava mora namreč največji del svojega časa zapravljati z neprestanim pisanjem raznih opominov in izterjevanjem naročnine. Sicer pa je pri vseh drugih listih običaj, da se naročnina točno in naprej plačuje. Pri nas pa se deli, kakor da bi hoteli iz tega pravila napraviti izjemole — Po tej točki pa se postavlja uprava celo vrsto nemarnih naročnikov na stremotni oder z vsočimi, ki so jih na dolgu za naročinom. Zanimiva so imena teh nemarnih naročnikov: Jugović don Božidar 210 din, Jukša fra Janko 370, Juravčić don Jerko 130, Karall dr. Lorenz 1400, Karin fra Karlo 70 din itd. — Ako bi kak nacionarni ali napredni list objavil takšno lamentacijo svoje uprave, bi ves klerikalni list plaval v veselju in kričal, da javnost odklanja ideje, ki jih zastopajo oni listi ter napovedovali njih skorajšnji konec. No, mi z liberalic pa smo boljši in spodbnejši ljudje, zato tega ne storim!

Borzna poročila.

Cetni, 30. maja, Beograd 10, Partiz 12.16, London 21.71876, New York 438.8125, Bruselj 74.15, Milan 28.06, Amsterdam 242.15, Berlin 176.30, Dunaj 40, Praga 15.27, Varska 32.50, Budimpešta 2.25.

Politični obzornik

Razprtje nacionalne organizacije

Novosadski »Dane poroča: Z odlokom ministra notranjih del oddelek III, štev. 15326-38 z dne 4. V. je bil potren ukrepanje banske uprave dunavske banovine, s katerim je bila razpuščena organizacija »Nezavisna jugoslovenska nacionalna omladina«, katere delokrog je obsegal vse ozemlje naše kraljevine. Sedež glavnega odbora te mladinske organizacije je bil Novi Sad. Razpuščeno društvo je propagiralo ideje Ljoticevega Zbora. Razpuščeno je bilo, ker je bilo prekoračilo svoj, v pravilih določeni mu delokrog.

Izhodišče narodne koncentracije

Kulturna in socialna revija »Misel in dej« razpravlja na uvodnem mestu o narodni koncentraciji in izvajadi med drugim:

»Izhodišče narodne koncentracije moramo iskati v letu 1918. Tukrat smo si privč v svojem narodnem življenju začrtil lastno položje v bodočnosti in s tem ne moremo krečiti drugam kakor v neizvestno temo. Naša usoda se je po tem takratnem spontanem sklepu prav tako kakor po klicu krvi in priravnih zakonov nepreklicno, nespremenljivo in nerazdržljivo zvezala z usodo slovenškega juga, z usodo državne in nacionalne skupnosti s Srbi in Hrvati. S tem smo Slovenci priznali, da smo del velikega državnega in kulturnega jugoslovenskega naroda. Realni interesi tega naroda zahtevajo posebno v današnjih časih totalitarnosti vseh nacija in ogroženosti vseh malih narodov in držav posebno trdno kompaktnost, pa najsi je treba zavzeti nekaj egoizma. Tej neizprosnosti zahtevi se ne more upirati nobena sentimentalnost, pa najsi razkrajoči literari, ki se po svoji kulturni mentaliteti čutijo bliže tuju nego domačini, v samoravnih trenutkih pisejo o ponosu narodne smrti. Tako se nam postavlja problem s slovenskega stališča. S stališča Srbov in Hrvatov ni prav nič drugačen. Tudi tanjše velja nujna realnost. Slovenska veja mora biti v njihovem lastnem interesu čim močnejša, ker stoji na predstrela proti zahodu. Da mora biti predstrela dobro oborožena, to se konkretno pravi, da mora biti gospodarsko močna, kulturno samobitna, po značaju odprorna, skrateni na nacionalno zadrža, to je enako v korist Slovencem samim. To sponziranje bi naj vej v usodnih časih ublažilo ali zatrlo vse tisto, kar nas posebno v zadnjih letih čedalje bolj zavaja k nemprešljivem korakom in ekstremističnim ideologijam...« Pisec zaključuje svoja izvajanja: »Slovensko in jugoslovensko izobraženstvo bo storilo svojo dolžnost, če bo znalo preko dnevnih ovir in raznorodov preteklosti urencičiti duhovno-nacionalno koncentracijo. Na tej osnovi bo mogoče lepo zamisel spremeniti v dejavnost.«

Zahleva po novih obč. volitvah v Kranju

Po zadnjih občinskih volitvah v Kranju so priključili kranjski občini še Stružavo. Da bi tudi ta novi del občine dobil svoje zastopstvo v občinski upravi, bi se moralo vrstiti nove občinske volitve, ki jih v takem slučaju predvideva tudi zakon. Poslužuječ se te zakonske določbe, je postal član obč. odbora gimnazialski direktor v p. g. Košnik banski upravi vloga, v kateri zahleva, naj se postopa po zakonu in razpisuje nove občinske volitve v Kranju. Zaradi teme koraka direktorja Košnika je Skrbčev organ silno ozolovljen pač zato, ker se očividno bojni novih volitev, ki bi nemara njenim ljudem prinesle marsikako razčakanje. Takole piše: »Gimnazialski direktor v p. g. Košnik je v svojem dopisu na kranjsko upravo zahteval v Kranju nove volitve zaradi priključitve Struževega v Kranju. To željo podpira v Kranju tudi ljudska fronta, ki bi rada skupno z Živkovčevimi v Jevtičevimi nasilnikami dobila kranjsko občino v roke. Mislimo, da je skoraj preveč, če poverimo le to, da je za vso to držubo kranjski magistrat le kislo grozje. Če direktor v p. g. Košnik želi zapustiti mestni magistrat in mu ni prav kompromis, lahko vsak dan zapusti svoje mesto...« — Čudno je zares, da se bojo novih volitev ljudje, ki venomer zatrjujejo, da imajo za sade vse, kar leže in grede!«

Krisa v splitski občini

Splitski župan inž. Kargotić, ki je več let opravljal ta posel, je nedavno tega odstopil in z njim je odstopilo tudi

Proslava dr. Beneševega rojstnega dne

Prisrčna slavnost srednješolske mladine jugoslovensko-českoslovaške lige

Ljubljana, 30. maja
Kakor v Beogradu, Zagrebu in vseh mestih naše države, smo tudi v Ljubljani proslavljal 54. rojstni dan prezidenta českoslovaške republike, dr. Edv. Beneše. Šolski odbor jugosloven. českoslovaške lige je predelil ob zaključku tečajev češkega jezika v to svrhu akademijo v soboto ob šestih zvečer v frančiškanski dvorani za srednješolec v vse občinstvo. Lepo in radostno je bilo gledati, kako je naša mladina pribitela, da napolni dvorano v parterju, na galeriji in balkonih do zadnjega prostora in s kolikim zanimanjem je sledila sporedi, ki ga je izvečno izvajala mladina sama v českem in slovenskem jeziku.

Uvodno besedo je izpeljovoril predsednik jug. lig., dr. E. Ftar, Bratski č. narod je imel srečo, je dejal, da je vodila njegovo usodo med in ob koncu svetovne vojne genijalna trojka, Masaryk, Beneš in Štefanik. Že med vojno je bil T. G. Masaryk od antante priznan prvi preident, dr. Beneš prvi zunanjini minister in dr. Štefanik prvi vojni minister. Tragična usoda je hotela, da je našel smrt dr. Rostislav Štefanik, ko je pristjal z letalom na svobodni rodni slovaški zemlji. Do največjih doberata nato 17 let stala na krmilu bratske države Masaryk in Beneš. V povojni zgodbini ni na vsem svetu nobeno druga republike z demokratično parlamentarnim režimom, da bi dva državnikata kot preident in zunanjini minister v tako popolni harmoniji tako dolgo vztrajala na najvišjih mestih.

Zato ni bil slučaj, da je Masaryk, nepozabnemu ocetu č. republike, državnemu filozofu, sledil kot drugi preident dr. Beneš, saj je bil do vojne učenec, med vojno somišljenski in po vojni glavni idejni in organizatorski sodelavec T. G. Masaryka. Oba sta prišla na celo domovine iz vrst čsl. ljudstva, Masaryk kot sin kmeta kočija, Beneš kot sin kmeta poljedelca, oba sta bila novinarja, profesorja, vseučilišča znanstvenika in slavnega pisatelja, oba sta bila moža najvišjih in najtežjih življenjskih izkušenj, ogromnega duševnega obzorja, energije in delavnosti. Obema je isti program: s humaniteto in demokracijo za mir in srečo vsega človeštva. V nedeljo, 22. t. m. je v starodavnem češkem Taboru izjavil dr. Beneš: »Trdno verujem v našo demokracijo in sem prepričan, da je naša demokracija najboljše oružje proti vsakršnji nevarnosti, saj nas je varovala že dvajset let. Tudi v bodoče bomo sledili politiki našega kralja Jirího Podjedračkega: hočemo biti in ostati močni, neustrašeni, odporni do skrajnosti, odkriti in idejno jasni, modri in miroljubni. Blaginji domovine hočemo pristeti vsako žrtev v zavesti, da je le v naši dejanski edinstvo naša rešitev in pročivit naše države, njeni uspehi in njena krasna bodočnost! — Kakor Masaryk je tudi dr. Beneš pomagal graditi svobodo Jugoslavije in je postal naši iskreni dejanski prijatelj. Naš živi in deluje na čast in blagor čsl. republike in vseh bratskih in prijateljskih narodov in držav! (Nato se je odpolala brzovarna čestitka g. presidentu).

Zenski zbor II. realne gimnazije je zapel pod vodstvom ge. prof. Vedralove českoslovaško in jugoslovensko himno. Sedmošolska z. Schweiger je deklamirala F. Sramka pesmevin »Avgusta 1914« v češčini in so tečajnici Trgovske akademije zaigrali vesel prizor E. A. Longena »Moje — tvoje takisto v originalu. Satirično burkasti prizor in življenja slikarja kubista, ki mu dobrošenat tam in vložilec plača vse dolgoje, je z dobro predstavo izval mnogo priznanja in smeha. Gimnazistička Vida Vozel je v čsl. krasni narodni noši in s prijetnim glasom zapela B. Smetanovo »Uspavankovo« in Dvořákovo arijo mesečku iz »Rusalk«, gimnazistički Mil. Lovec je lepo zaigrala na klavirju Dvořákovu »Valčka« in ženski zbor II. real. gimn. je zapel Prochazkovo pesem »Sončeceda« in plesno »Slovaško narodno«. Ves program je ob klavirju ali kot dirigentka spremno vodila ga. prof. Vedralova. Žel je pri gostih in mladini mnogo izkrenega ploskanja.

Na zaključku pa je izpeljovoril mladini naš vzgledno agilni in po vsej dravski banovi uprav popularni českoslovaški konzul, g. ing. St. Mihovsky. Njegov krasni, topič, idej bogati govor prinašamo v prevodu na drugem mestu.

Tu samo še dostavljamo, da so se akademije udeležili srednješolski profesorji, šolski nadzorniki in mnogi člani jčl. lige ter zvesti prijatelji čsl. naroda in čestilci predsednika dr. Beneše. Vsa prireditve je bila zares lepa, topiča in iskrena.

Lepa manifestacija v Kranju

Kranj, 30. maja
Kranj je v letošnji pomlad doživel že drugo spontano manifestacijo za bratsko českoslovaško republiko. Vsem je še v spominu lepo predavanje konzula g. ing. Minovskoga in g. dr. Stareta, ki sta s pomočjo filmov pokazala boje českoslovaške republike za svobodo in pa njeno današnjo veličino kot vzor demokratsko urejene države.

Včeraj pa se je vrnila v veliki lepo dekorirani dvorani Narodnega doma sijajno in prisreno uspela proslava 54. rojstnega dne predsednika g. dr. Beneše. Dvorana je bila do zadnjega kočija polna navdušenega občinstva iz vseh slojev, stanov in strank. Bila je to lepa vzajemna prireditve, katero so priredili društva: »JČL ligac«, »Češka beseda« in »Sokolsko društvo« ob načinostih vseh predstavnikov našega javnega življenja.

Uvodoma je govoril »Kranjskega glasbenega društva« odigrala vence narodnih pesmi. Nato je zbrano občinstvo pozdravil predsednik »JČL ligac« g. dr. Dolar in poudaril pomen proslave. Godba je nato zaigrala jugoslovensko in češko državno himno. Kot glavna točka je bil govor odvetnika g. dr. Jarec o dr. Benešu. G. dr. Jarec je najprej podal kratek življenjskič, nato pa je izbranimi jedrnatimi besedami ilustriral dr. Beneša kot svetovnega državnika, poudaril njegove zasluge in dela pri osvobajenju domovine, nato pa je s pogomnimi in odločitvenimi definicijami podal paralelo med dr. Benešom kot vzorom do zadnje potere konsekventnega demokrata državnika, postenega in nesebičnega do skrajnosti meji, idealista in optimista, ki veseli v svoji zmago in med diktatorji in političarji današnje politične taktike nemoralne dobe. Za svoja res zamislica in jedrnatna na karakterizaciji bogata izvajanja je g. dr. Jarec šel zlastišno priznanje.

Potem so sklicevali državnike in kon-

certna točka g. ing. Skroupala na vježbi ob spremljevanju ge. Pleskove pri klavirju. Končno je govoril ravnatelj g. dr. Dolar se o dogodkih pred 20 leti v Pragi o sestanku čeških in jugoslovenskih poslancev in voditeljev ter njihovih izjavah. Prekral je tudi takrat sestavljeno prvečje Českoslovakov in Jugoslovanov, v katerih so si oboji objavili zvestobo za zvestobo. To prizego smo včeraj ponovno potrdili. Za zaključek je godba zaigrala veslovensko himno: »Hej Slovanic katero je pela vse dvorana. Navdušene manifestacije navzočega občinstva za CSR so izpričale, da je naše zaveznštvo, naše bratstvo in prijateljstvo neomajno in naša vera v zmago slovanstva trdna in neporušljiva.

Českoslovaški konzul slovenski mladini

Ljubljana, 30. maja
Ob zaključku 20 tedajev češkega jezika na ljubljanskih srednjih šolah je na slavnostni akademiji s proslavo rojstnega dne predsednika dr. Beneše izpeljovoril českoslovaški konzul g. ing. Stanislav Milovšek takole:

Dragi prijatelji! Današnja slavnost mi nudi priliko, da vam, ki ste posečali tečaje češkega jezika, rečem nekaj besed in se vam obenem zahvaljujem za simpatije in za zanimanje, ki ste ju z marljivim posetjanjem tečajev izražali za kulturno zbirjanje in sodelovanje oba naših narodov. S tem ste potrdili, da se slovenska srednja šolska mladina resno in posetenje pripravlja na delo, ki je nekaj dana v okviru narodnih dolžnosti pripade, in manifestirati svojo vojno, da boete to na naloženo izpolnjevali častno in vneto.

Dolžnosti češkega v slovenskem narodu so enako velike in enako odgovorne. Že stoletja stojimo kakor zvesta slovenska straža na severni meji slovenskega in neslovenskega sveta. Sino Številkovo Šib-

kejši kakor naši sosedje in se moramo zato truditi, da se tem bolj odlikujemo po svoji kočiji, po svoji davnini zreči, zavednosti in pozivnemu izpoljevanju svojih narodnih dolžnosti.

Moramo se truditi, da bi bili vesakdo izmed nas celo človek in da stojimo posemnik in vse skupaj najmanj tako visoko kot najkulturnejši narod Evrope. To je prva naša narodna dolžnost.

Nismo skini po Številk, a moremo biti skini s svojimi značaji in s svojo osinko ter moramo v sebi utrjevati zupanje in vero v lastno moč in priziranje, da smo sposobni ustrezati velikim nalogam, ki so nam dane po naši nemajšpiši legi.

Treba je, da neprosteni kreplimo svojo zavest. To dosežemo na dva načina. Predvsem z utrjevanjem svojega notranjega stanja, z omako in gospodarskim razvojem, pa drugič — z grajenjem slovenske solidarnosti.

V prvi vrsti se moramo Slovani pobrati za zunanje slovenske jezikov in ga propagirati vsaj do te mere, da se vzemimo resno, čeprav govorim vsak s svojim lastnim jezikom. Moramo že končno dobesiti do tja, da se med sabo razumejo brez pomoci jezikov narodnih nam neprimatev. Lahko trdim, da nam je možno dosegiti ogromne uspehe z razumevanjem mejnarskim napornom. Ako ni lahko osvojiti si popolno aktivno znanje drugih slovenskih jezikov, gotovo ni težko poglobiti se v drug slovenski jezik vsaj toliko, da ga razumemo.

Selo ko se bodo ti ogromni milijoni Slovanov razumeli med sabo brez pomoci tujih jezikov, ko se bo vsak Slovan lahko dorazumel po vseh slovenskih državah v lastnem jeziku, takrat sele se počake velika moč Slovanstva, in nihče izmed nas ne bo čuti majhnega v razmerju z ostalimi nešlovenskimi narodi.

Vi, ki ste se odločili, da posečate tečaje vi poslagate temeljni kamni k temu velikanskiemu cilju, vi gradite tako in varno cesto in slovenski bodočnosti in dajete vseglje vsem drugim.

Zato se vam danes iskreno zahvaljujem za vaš trud, čestitam vašemu narodu, ki je lahko ponosen, da ima tako zrelo mladino, in želim, da bi doseglo vaše delovanje mnogo uspehov in vam prineslo mnogo radosti in koristi.

Vsak je bil navdušen

kdo si je doslej ogledal opereto

Čarobna igra z Marto Eggerth

in ansamblom najboljših komikov:

Tega filma res ne smete zamuditi!
Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15

Pani Hörbiger
Hans Moser
Theo Lingen
Eduard Carl
Lucie Englisch

KINO UNION,
tel. 22-21

Učiteljsko zborovanje

Radeče, 29. maja

V nedeljo se je vrnilo na Zidanem mostu v ljudske šoli učiteljsko zborovanje JUU za sreč Laško, ki je bilo zadnjje v tekočem šolskem letu. Po upokojitvi bivšega predsednika g. Lebarja vodi društvo začasno g. Jure Kislinger, šolski upravitelj iz Laskega, ki je po uročinah formalnost počastil spomin dvome dame ge. dr. Franje Tavčarjeve, upraviteljice ge. Lundrove iz Hrastnika ter upravitelja g. Kerna iz Trbovlja. Sledilo je zanimivo situacijo, ko poročilo o položaju v udruženju.

Glavna točka dnevnega reda je bilo aktualno predavanje g. Milana Mahkote, učitelja z Dola pri Hrastniku. Njegov referat »Českoslovaška in čehoslovakič je bil zelo zanimiv. V podrgognurnem predavanju je predavatelj seznamil zborovalec z gospodarskim, socialističnim in s prosvetno šolskim položajem bratske republike. Tomačil je tudi v možnem okviru notranje in zunanjne politične prilike CSR.

Po izvolitvi delegatov za banovinščino in državno skupščino (Mahkota, Kislinger, Pavčič, ozirno Groznik, Mahkota) so bili sprejeti slediči vazne sklepki: 1. Prosvetna uprava naj se loči od politične. 2. plačje naša se regulirajo s pravilnikom, ki je veljal že leta 1931. 3. udruženje naj vztrajajo na svojih zahtevah prejšnjih rešolj. Zato naj dojet, ko bodo zahteve teh realizirane — ne stavljajo novih. 4. predavanje je predavatelj seznamil zborovalec z gospodarskim, socialističnim in s prosvetno šolskim položajem bratske republike. Tomačil je tudi v možnem okviru notranje pod znamenjem politične prilike CSR.

Po izvolitvi delegatov za banovinščino in državno skupščino (Mahkota, Kislinger, Pavčič, ozirno Groznik, Mahkota) so bili sprejeti slediči vazne sklepki: 1. Prosvetna uprava naj se loči od politične. 2. plačje naša se regulirajo s pravilnikom, ki je veljal že leta 1931. 3. udruženje naj vztrajajo na svojih zahtevah prejšnjih rešolj. Zato naj dojet, ko bodo zahteve teh realizirane — ne stavljajo novih. 4. predavanje je predavatelj seznamil zborovalec z gospodarskim, socialističnim in s prosvetno šolskim položajem bratske republike. Tomačil je tudi v možnem okviru notranje pod znamenjem politične prilike CSR.

Ob zaključku poslovnega leta čestitamo agilnemu laškemu učiteljskemu društvu na uspehih, ki si jih je priboril s svojim trudom ter mu želimo, da ostaneše dalje med prvimi edinicami selekcija JUU v dravski banovini.

V Savi je utonil

Kranj, 30. maja

Na Majdičevem jezu se je v soboto po podnebi priprnila neštevina, ki je zlasti prizadela kraj Kapela pri Radgoni. Okrog 15. so se pridopili s poškodovanimi v obliki, ki pa v Kranju ni napravila posebne škode. Usodejšči pa so bile posledice neurje v gorjujučem delu Slovenskih gor. Med gromom, bliskom in silnim plišem je zdvijala nad Kapelo strahovita nevila, med katero je v presledkih 3 do 4 minut padala kator letnik debela točka, ki je hitro pobila vinograda. Spodnji del griča Murščak in strre poslopi dr. Plojasta bila bela laček sred najhujše zime. Škoda je ogromna, kajti kar ni nobila točka, je umrla bud nevila. V vinogradih je iztrigalo trič s koreninami vred iz zemlje.

Iz Celja

— c Materinska proslava in javen tegovad ni načel. Sokolsko društvo Celje-matica je priredilo v soboto zvezdr v polem gledališču proslavo Materinskega dne. Na sporednu so bile lepa scena s pevskimi in plesnimi točkami ter spevogla »Neprislonov bogastvo in igrica Helene Rajhove »Materinske dane. Spored je bil zelo lep in prideljan ter je bil izveden skrbno in v velikem ljubezni. Občinstvo ni poškodovano.

V zvezdnem dnevnem so hoteli Remica obuditi k življenju. To pa se jim ni posrečilo, ker se je Remica preobito vodnik vodnik, policijski orožniški podpredsednik pa je napravil protokol. Remica začeta žen in otrok, in je brit tukaj, da je Remica odnesla na prod. Pri nastopu je sodelovala tudi vojaka Remica iz Matice.

— Zvezdr so nadi uličnično kočo. V zvezdnem času so nadi že več uličničnih koč, ki jih je policija vrnala lastnikom. Dne 9. m. je bilo got. Hudevi Pocajtvi v Teharja ukrašeno Žensko kočo ispred tečke trgovine v Celju. To kočo, ki je vez-

dno 1.200 din, so nadi te dni orožniki iz Št. Jurija ob juž. žel. Kot storica so prijeli 17letnega Ivana S. iz Bodrža pri Št. Juriju.

— c Umrta je v petek v Gubbevi ulici 3 v Celju v starosti 44 let zasebnica Ana Lotčnikova.

— c Natura v mestnem zavetništvu. V mestnem zavetništvu v Medlogu pri Celju je padla 50letna mestna roba Ludovika Žabukovič v petek tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomila desno nogo v kolenu. Ponesrečenito so prepeljali v bolnico.

Kolesarska nesreča

Zidan most, 29. maja

V petek se je odprejal 30 letni Franc Kajtna, doma z Rat

Danes nepreklicno zadnjikrat
ob 16., 19.15 in 21.15 uri
KINO SLOGA, telefon 27-30

CIGANSKA KRI

DNEVNE VESTI

— Naši novinari so zborovali. Včeraj je bila v Zagrebu redna letna glavna skupščina Jugoslovenskega novinarskega udruženja. Otvoril in vodil jo je predsednik centralne uprave urednik "Politike" g. Andrija Milosavljević, ki je najprej pozdravil odlične goste, zastopnika predsednika vlade, šefu Centralnega presbiroja dr. Lukoviča, banu savske banovine dr. Ružiča, zagrebškega župana dr. Pešića, zastopnika komandanta armije generala Arandjelovića, komandanta divizije generala Antića, predsednika Zveze grafičnih podjetij Jugoslavije in Združenja tiskarskih podjetij savske banovine Slavko Kočačića in predsednika zagrebškega Penkluba dr. Lavidčića. Predsednik je v svojem govoru omenjal, da novinari še vedno niso dosegli svojega glavnega cilja — pokojniškega zavarovanja, upajajo pa, da bodo njihova želje izpolnjene vsaj v jubilejnem letu. Prihodnji leta proslavi JUU 20 letnico obstoja z manifestacijskim kongresom v Zagrebu, kjer je bilo leta 1919. ustavljeno Jugoslovensko novinarsko udruženje. Na včerajšnji glavni skupščini je bila sprejeta rezolucija, ki ponovno naglaša potrebo pokojniškega zavarovanja novinarjev. Za predsednika centralne uprave JUU je bil izvoljen dr. Branko Sokolič iz Zagreba, za I. podpredsednika Andra Milosavljević iz Beograda, za II. podpredsednika po Stanko Virant iz Ljubljane.

— Poslovna zveza Kreditnih zadrug ustavljena. V Novem Sadu je bila včeraj skupščina Zveze nabavljnih zadrug državnih ustanovcev, ki so ji prisostvovali tudi bolgarski zadržnički načelniki s predsednikom glavne Zadružne zveze v Bolgariji Hristom Ganevom. Poročilo upravnega in nadzornega odbora je bilo soglasno sprejeti. Sklenjeno je bilo zgraditi po en velik reprezentativni zadržnički dom v Zagrebu in v Ljubljani. Zadružni dom v Ljubljani bo zgrajen do konca 1. 1940. Na zborovanju se je pokazala potreba po ustavovitvi poslovne zveze kreditnih zadrug. Končno je bila sprejeta obširna rezolucija, obsegajoča vse kar bi bilo treba ukreniti, da se uradničko zadružništvo dvigne. Med drugim je v rezoluciji zahteva, naj se znova obrestna mera za posojila na graditev novih stanovanjskih hiš. Finančni minister naj da Zvezni razpolago denarnima sredstva iz uradniškega delavskega in podpornega fonda, da bo mogla zgraditi stanovanjske hiše in finančirati svoje zadruge.

— Občini zbor avokatovskih komor včeraj je bil v Dubrovniku občini zbor Zveze avokatovskih komor Jugoslavije. Predsedoval mu je predsednik zagrebške avokatovske komore dr. Polito. Poročila uprave so bila odobrena, potem je pa skupščina sprejela več rezolucij in sklenila, da bo prihodnja skupščina v Zagrebu.

— Zborovanje upokojenih častnikov. V Oficijskem domu v Beogradu je bila včeraj občini zbor udruženja upokojenih častnikov in upokojenih vojaških uradnikov kraljevine Jugoslavije. Iz tiskanega poročila je razvidno, da je delalo udruženje na zboljšanju gmotnega položaja upokojenih častnikov in na preskrbi njihovih rodin. Zlasti si je prizadevalo, da bi bili po starem zakonu upokojeni častniki prevedeni po novem zakonu.

— Blaž Potočnik, pok. šentviški župnik, znamenit slovenski budžetar, posnik, povec in pisatelj, je bil tudi izumitelj. Prav on je izumil lahke vozičke na dveh kolesih, s krasnimi češči, načre briske mlekarice dovajajo mleko v Ljubljano, četudi je tem vožkom začel resno konkurrirati tricikel. Na letošnjem pomladanskem velesejmu od 4. do 13. junija bodo naši kolari razstavili tako lepe take vožicke, da bo zaigralo srce vsaki mlekarici, ki pa bo mogla izbrati tudi med tricikli, ki so jih prav za nje izdelale naše tovarne.

— Prednost v objestnosti brez prime. Skozi Radomlje se je vozila včeraj proti včeraju po cesti proti Ljubljani skupina kolesarjev, dva moška in dve ženski. Enemu — po obliki in obrazu sodeč delavcu ali kmečkemu fantu — se ni zdelo potrebno voziti po desni strani ceste, temveč je krizalil z ene strani na drugo in nalašč je dvakrat prekrizal cesto dvema od nasprotni strani voženja kolesarjem. Ko sta ga kolesarja ustavila in opozorila na cestnopolitičke predpise, se je zasmjal, češ, da je naša vozila takoj tako in da ga ti predpisi prav nič ne brigajo. Njegov tovariš je pa segel ta čas v žep, češ da bo strejal s samokresom, če ne puščata kolesarja pri miru njegovega tovariša. To je višek prednosti v objestnosti mladih podivljancev, ki jim bo morala stopiti oblast pošteno na prste. Sploh bo treba posvetiti malo več pozornosti raznim brezvestnim kolesarjem in ne gledati samo na prste avtomobilistom. Po naših cestah voda glede kolesarjev in kolesarenja velik nered. Naj oblasti pazijo enako strogo na kolesarje, kakor pažijo na avtomobiliste, pa se bodo razmerni kimali zboljšati. Kolesar lahko počne kar hoče, če se pripieti nesreča, je vedno krit avtomobilist, pešči pa itak skoraj nikjer niso varni pred podivljanimi in pogostimi tudi pijnimi kolesarji.

— Izmed vseh industrijskih panog se je pri nas najbolj razvila tekstilna industrija, ki ji ni mogla doživega niti kriza. Naša tekstilna industrija je zdaj tako močna ter razvita da uspešno izpodrla tuje izdelke. Manufakturov klagajo jugoslovenskih tekstilnih tovarn skozi kvaliteti s tujim blagom, zato je tudi povpraševanje po njem čedalje večje. Dosej pri nas še ni bilo dovolj velike razstave izdelkov naših tekstilnih tovarn v takem obsegu, da bi lahko v polni meri pokazali, kako močno industrijska panoga je tekstilna, zlasti v Sloveniji. Takšna velika razstava pa bo na letošnjem Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija. Nudila bo lep, popoln pregled delavnosti ter zmogljivosti naše tekstilne industrije. Po pripravah lahko sodimo, da bo ta razstava v resniči reprezentativna.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je dejevalo skoraj po vseh krajinah naše države. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 23, v Beogradu in Sarajevu 22, v Mariboru 21, v Zagrebu in Dubrovniku 21, v Ljubljani 20, na Visu 16. Davi je kazal barometr v Ljubljani 763,3, temperatura je znašala 12,6.

— Dragocenih persijskih preprog je pričasno malo in ljudje, ki poznavajo slabo preprog, misijo, da so samo perzijske dragocene. Preprog pa ima svojo vrednost ne le zato, da je bila v Perziji, odnosno po perzijskem načinu izdelana, temveč tudi po tem, da napravi stanovanje udobno ter zbuli občutje domačnosti. V naši državi je mnogo takih preprog, ki izdelujejo dobro blago po zmernih cenah. S krasnimi preprogami bo izpolnjena pomladanska pobitvena razstava na Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija.

— Požar v Črni vasi. Snoči okrog 22. se je pokazal rdeči petelin na Barju. Požar je izbruhnil v gospodarskem poslopju posetnika Andreja Snoja v Črni vasi, ki ima svoj dom že bliži Tomišu. Ogenj je prvi opazil domov vracajoči se gospodar, ki se je mudil po opravkih v sosedini vasi. Goreti je pričelo v svinjaku, ogenj pa se je hitro razširil na vse gospodarsko poslopje, ki je pogorelo do tal. Gospodar je s pomočjo družine resil živino iz hleva, hitre na posrečje pred požarom obvarovati hišo, ki je bila že v veliki nevarnosti. Škoda znaša okrog 20.000 din, je pa krita z zavarovalnino. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno. Zdi se pa, da je bil podtaljen. Ker spada Crna vas je pod ljubljanski politički okoliš, vodi preiskavo policija.

— Ponevrečen motociklist. Snoči okrog 21.30 so bili reševalci poklicani v Sv. Jakobu na Savi, kjer so naložili na avto 35 letnega zasebnega uradnika Karla Hočevarja, stanuječega v Podlimbarski ulici v Barju. Ogenj je prvi opazil domov vracajoči se gospodar, ki se je posrečil pred požarom obvarovati hišo, ki je bila že v veliki nevarnosti. Škoda znaša okrog 5000 din.

— Ij Tavine kolesa. Iz prednjih cerkev je nekdo ukradeno kolo delavki Ivan Snej.

Ukrazeno kolo je znamke »Humber« ter ima tov. st. 46.6497. Drugo kolo je bilo odpeljano zasebenemu uradniku Rudolfu Jeršinu in sicer izpred neke hiše na Kongresnem trgu. Dalje je bilo ukrazeno kolo elektrotonomerja Francu Anžetu in sicer iz pašaže v Frančiškanski ulici. Na Dolenski cesti izpred gostilne Jelačin pa je nekdo ukrazeno kolo mesarskemu pomočniku Bernhardu Žolnerju. Ukradenia kolesa so vredna okrog 5000 din.

— Ij Okradena sejminka. Iz stojnice ševarja Šolarja na Vodnikovem trgu je nekdo odnesel v noči na petek sejminkari Ljubljanske svigerjev okrog 30 parov kratkih ženskih nogavic, okrog 25 parov otroških nogavic, 25 parov moških nogavic, 50 parov dolgih ženskih nogavic, več srajce, kombinacij itd. Svigerjeva je oskodovana za 1700 din.

nemški dirigenti, ki je prepotoval še ves svet in poved dirigiral najbolj popularna dama svojega znamenitega prednika. Orkester beografske hr. garde je sijajno uigran. Vstopnice za ta koncert se prodajajo pri blagajni kina Union. Cene od 40 do 10 din.

— Ij Gostovanje Sentjakobskoga gledališča. Da nudimo ob zaključku sezije prigodno zatevate tudi bolj oddaljenim od centra, bomo vporitorili v soboto pred binkozmi v krasni dvorani g. Martina v Zg. Šteki veseljivo »Nobene žene več!« Ves Šteki spodno v zgornjico, Koscev in vso datino in bližajo otokom vabimo k tej predstavi. Podrobnosti bomo objavili pravočasno v časopisih.

— Ij Ljubljanski mešani in moški zbor imajo drevi ob 20. uri valj v Hubadov dvorani Glastne Matice. Turpa uprava.

— Ij Tavine kolesa. Iz prednjih cerkev je nekdo ukradeno kolo delavki Ivan Snej. Ukradeno kolo je znamke »Humber« ter ima tov. st. 46.6497. Drugo kolo je bilo odpeljano zasebenemu uradniku Rudolfu Jeršinu in sicer izpred neke hiše na Kongresnem trgu. Dalje je bilo ukrazeno kolo elektrotonomerja Francu Anžetu in sicer iz pašaže v Frančiškanski ulici. Na Dolenski cesti izpred gostilne Jelačin pa je nekdo ukrazeno kolo mesarskemu pomočniku Bernhardu Žolnerju. Ukradenia kolesa so vredna okrog 5000 din.

— Ij Okradena sejminka. Iz stojnice ševarja Šolarja na Vodnikovem trgu je nekdo odnesel v noči na petek sejminkari Ljubljanske svigerjev okrog 30 parov kratkih ženskih nogavic, okrog 25 parov otroških nogavic, 25 parov moških nogavic, 50 parov dolgih ženskih nogavic, več srajce, kombinacij itd. Svigerjeva je oskodovana za 1700 din.

Iz Maribora

— Svedana otvoritev umetnostne razstave. V nedeljo dopoldne je bila v univerzitetni dvorani svedana otvoritev razstave »Kovinske umetnosti«, ki je priredil točnički umetniški klub. Otvoritev je počasno izvedel številni zastopniki oblasti in društevnih prisostvovali tudi pokrovitelj razstave ban. g. dr. Natlačen.

— Nemčija se zanimala za naše vina. Kakor rečemo, se zadnje čase Nemčija zanimala za jugoslovenska vina. Prihodnje dni prispeta v našo državo vinarska strokovnjaka Robert Duenges in njegov tajnik Harz, ki bosta proučila naše vinogradništvo in sicer sodnik g. Josip Lenart. Še sledila bodo večje naročilnice Nemčije v Jugoslaviji.

— Voda okrožnega sodišča v Mariboru. Ker je dosedanji predsednik okrožnega sodišča v Mariboru g. dr. Žihor imenovan za predsednika novoustanovljenega okrožnega sodišča v Murski Soboti, bo vodil mariborsko okrožno sodišče najstarejši sodnik in sicer sodnik g. Josip Lenart. No vi predsednik bo imenovan prihodnje dne.

— Vaša Pire gre na turnir v Noordwijck. V znani holandskem kraljevskem Noordwijck bo od 7. do 23. junija veliki mednarodni šahovski turnir, na katerem bodo sodelovali same svetovni šahisti. Častno vabilo za sodelovanje je tudi predsednik jugoslovenskih šahovskih velemajstrov. Šahovski turnir je sicer vodilno v tekmovanju na tem turnirju.

— Bevardi je hotel pobegniti. Znatni portugalski mošvec Ivan Bevardi, ki je bil nedavno obsojen na 20.letno rojstvo, je v dežetki dopoldne ob prvič spremljanju po knjižnični dvorišči skoval pobegniti. Preškočil je ograjno in se pognal v beg. Toda pa izgubil so močica kmalu ujet in ga moreno udeležil. Dogaj je, da je hotel skočil pod vlek.

— Opozarjanje na današnji oglas na zadnji strani otvoritev podružnicne slavičarne Pelicon.

— Izleti za binkoštne pramnike. Zveza za tujini primiti priredi za binkoštne pramnike naslednje izlete: 1) v Trst in Benetke, 2) v Gorico, Udine in Trst, 3) v Trst, Opattijo in Reko, 4) na Plitvička jezera, in Crikvenico, 5) na Jezersko, 6) v Škofje Loko, Žiri in Logatec, 7) v Postojno. Zahtevajte prospektke v vseh biljetarnicah Putnika.

Iz Ljubljane

— Ij Sloviti strokovnjak za pobijanje brez posebnosti v Ljubljani. Sinoč se je priprjal iz Berlinja predsednik državnega zavoda za posredovanje dela in zavarovanje brezposebnih tajni svetnik dr. Kaskel-Syrup z višjim vladnim svetnikom g. dr. Maksom Timonrom. Tajni svetnik dr. Kaskel-Syrup je vsem strokovnjikom znan, saj je eden najbolj zaslужnih delavcev v strokovnjakov Nemčiji na tem v povojnih časih tako aktualnem polju socialnega skrbstva. Na meji na Jesenice pa sta nemška posola pozdravila šef ljubljanske borze dela g. Josip Vontčina in šef zagrebške borze dela g. Štefko Mučar, v Kranju pa je izrekel dobrodošlico predsednik upravnega odbora ljubljanske borze dela g. dr. Ivan Karlin. Gostoma je bila prirejena intimna večerja v hotelu Union, kjer ložarila, a danes si ogledata našo borzo dela ter eventualno tudi druge socialne zavode, nato ju pa sprejme ban g. dr. Natlačen ter se oglašata tudi pri podžupanu g. dr. Ravnhoratu na magistratu. Potem so ogledata znamenitosti našega mesta in lepoto Gorjanske, predvsem seveda Bledu. Drevi se z brezovlakom odpeljata v Zagreb. Želimo, da bi odlična gostja iz naših krajov odnesla.

— Ij Opozorilo voznikom. Uprava policije opozarja vse lastnike vprežnih in drugih vozil, da je prepovedano vozilom, ki se pojavijo v isti smeri voziti drugo poleg druga.

— Ij Rez častnik in voj. uradnik se opozarja na pregled uniforme, ki bo v tem četrtek in petek 2. in 3. junija ob 17. uri v Mestnem domu na Krekovem trgu št. 2/I, v četrtek je na vrsti predsedja, v petek pa vse ostale vrste vojske.

— Ij Na binkoštno nedeljo se pripravlja v Ljubljano bolgarski železničarji iz mesta Ruse ob Donavi. Gostje imajo svoj zbor, eden izmed redkih mešanih zborov na Bolgarskem. Dirigenz zboru je Nikolaj Nikolov, železnički uradnik v Ruse. Rusenski železnički mešani zbor bo koncertiral v veliki Filharmoniji v Ljubljani na binkoštno nedeljo ob 1/11.

— Ij Zveza za tujski promet v Sloveniji. Ljubljana se je preselila s Tyrševe ceste 1 (Palata Ljubljanske kreditne banke) na Tyršovo cesto 11 (bivša hiša tivdke Žilje). Vhod je Puhanje ulice.

— Ij Overture, valčke in druge skladbe dužnjega kraja valčkov Johana Straussa bodo slišali na koncertu v petek dane 3. junija v veliki Unionski dvorani. Izvajajo jih bo orkester kr. garde iz Beograda (90 članov) pod vodstvom skladateljevega vnuka Johana Straussa. Johann Strauss je znaten

Prešava 50 letnica prvega slovenskega kolesarskega društva — Skupščina JZSS je izvolila dosedanje uprave — Davisov pokal — V Belgiji neodločeno — Zmagal Beograd.

grada v troboju

Ljubljana, 30. maja.

Slovenski kolesarski sport je včeraj slavil 50 letnico odprtja, ki je bil ustanovljen prvi slovenški kolesarski klub. Kolesarska poduzeva v Ljubljani je v proslavo tega dogodka priredila velike dirke na cesti v dirlačku, ki so se jih udeležili najboljši jugoslovenski dirkači. Ceprav so izjemno enkrat vse vremenske stanice soglasno napovedale dež, je bilo vreme prireditvam naklonjeno.

Največje zanimanje je vladalo za dolgodnevne cestne dirke. Ob 8. je izred Narodnega doma odprtih

Danes otvoritev podružnice slaščičarne „PELICON“

Miklošičeva cesta, prej delikatesa Kham, nasproti hotela Uniona

Cenj. občinstvu in vsem našim cenj. odjemalcem sporočam, da bom vsa naročila točno in vestno izvrševal za godove, krst, birmo, sv. obhajilo, slavnostne prireditve — tote vseh vrst vedno na razpolago! — PRVOVRSTNI SLADOLED na najnovejšem aparatu Frigidaire — Bonboni, čokolada!

Telef. 31-47

Zahteve srednješolskih profesorjev

Redni občni zbor ljubljanske sekcije Jugoslovenskega profesorskega društva

Ljubljana, 30. maja
Včeraj dopoldne so zborovalci člani ljubljanske sekcije Jugoslovenskega profesorskega društva. Redni občni zbor je otvoril predsednik prof. Franjo Grafenauer s pozdravom zastopnikov oblasti, zastopnika iz Beograda prof. Radosava Markovića in zastopnika iz Zagreba prof. dr. Tkalcice.

Tajnik glavne uprave prof. Marković je očrtal položaj profesorskega stanu po kongresu v Mostaru. Še vedno se društvo bori za ustanovitev posebnega zakona o profesorjih. Zaposlitve brezposelnih profesorjev je nekoliko napredovala, a še vedno razmeroma veliko število profesorskih kandidatov čaka na službe. Letos je bilo 1897 profesorjev deležnih napredovanja, med temi je bilo mnogo suplementov s profesorskimi izpitimi, ki bi morali že pred leti napredovati.

Predsednik prof. Grafenauer je pozval zborovalce, naj počaste spomin umrlih tovarishev nakar je poročal, da dobitna Murska Sobota in Kočevo postopoma spet popolno gimnazijo. Maribor pa še štirirazredno gimnazijo. Društvo je zahtevalo, naj se ustanove vsaj nizje gimnazije še v Dravogradu in Brežicah. V nekaj mesecih bo rešeno vprašanje uršulinske gimnazije, naj bi se zgradila v Mariboru. Murski Soboti, Ljubljani in Celju. Kontrakturni suplementi, ki so dobili službo v začetku leta, so bili nastavljeni. Še vedno je nad 150 brezposelnih diplomiranih filozofov, med temi največ zgodovinarjev in geografov. Vsej državi je brez posla 1350 prof. kandidatov. Razmerje ženskih in moških

med temi je 40:60, kar dokazuje, da se počasi profesorski stan feminizira. Amananda o volonterskih je bil sprejet proti volji društva. Brezposebnost bi omililo skrajšanje službene dobi od 35 na 30 let. Od 31 zahtev, ki jih je ljubljanska sekcija predložila prosvetnemu ministru ob prilikri ministrovega obiska v Ljubljani, jih je bilo izpolnjeno 11. V počitnicah bi sekcija organizirala izlet na Češkoslovensko.

O tajniških postih je poročal prof. Urankar, o blagajniških pa prof. dr. Novak. Načelnik oddelka za šolske knjige prof. Šolar je poročal, da je odsek izdelal načrt, kako naj bi se vprašanje učnih knjig rešilo v prosti trgovini pod nadzorstvom oblasti, da bi bila zaščitenata šola, kvaliteta učbenikov, svoboda spisovanja in cena.

V določilnih volitvah je bil za predsednika vnovič izvoljen prof. Prof. Pečnik iz Maribora. V debati so zborovalci živahnno razpravljali o vseh stanovskih vprašanjih, ki so ostala doslej nerešena. Zborovalci so sprejeli soglasno resolucijo, ki zahteva med drugim, naj se takoj ustanovi novela o srednjih šolah, naj se uvede avtomatično napredovanje profesorjev, naj se priznajo izgubljena leta za napredovanje in penzijo profesorjem, ki so bili l. 1932 in l. 1933 brez disciplinarnih prelaska ve upokojeni, naj se ukine določba o suplentih-volunteerjih. Gleda učnih knjig, naj se uredi tako, da slovenska knjižna produkcija ne bo oiskodovana. Učne knjige za slovenske šole naj bodo slovenske poestavni in izdelavi. Pouk slovenščine in srbohrvaščine v višjih razredih srednjih šol naj se uredi v smislu predlogov banke uprave in Slavističnega društva.

čani, da bomo dosegli z njimi za brati Čehoslovaki prvo mesto. Občinstvo je pripredilo telovadcem in telovadkam takoj navdušene ovacije, kakor jih le redkodaj doživimo pri javnih nastopih in akademijah. Krasen pa je bil pogled na zaključno skupino, ki so jo storili vsi oddelki v obliki monograma »Sokol«.

Občinstvo je znova pripredilo vlahne ovacije, ki so se polegale šele, ko so vsi oddelki in občinstvo zapeli junasko »Pesem sokolskih legij«. Ko je še sledil mimohod vseh oddelkov, je bila lepa pripreditev zaključena. Br. načelniku, s. načelnici in vsem vodnikom moremo k lepo uspešemu nastopu bratsko in iskreno čestitati željo: Le na prej brez miru... Po telovadbi je bila v vseh prostorih Sokolskega doma prijetna zabava ob neuromornem igranju društvene godbe, ki je tudi pri nastopu odlično izpolnila svojo nalogo.

J. H.

Pešizlet škofjeloškega sokolskega okrožja

Stari vrh, 27. maja
To je bilo na praznik radosti in veselja! Sokoli in Sokolice, naši bratje in sestre so naskočili škofjeloške planine, da se na svežem zraku pod milim netom povezeli in

pozabavajo v pravem bratekem sokolskem duhu. To je bil pešizlet vsega škofjeloškega sokolskega okrožja na Zapravljavo pod Starim vrhom. Iz vseh sokolskih gnezd so prihitele predstavniki Tyrševe misli: iz Selc, Zeleznika, Poljan, Gorenja vas, Trate, Sovodnjega, predvsem pa seveda iz Škofje Loke. Ločani so odšli iz mesta v četverostopih z vojaško godbo na čelu. Pot je bila dolga kar stiri ure hoda!

Vedno sto Sokolov in Sokolice je najprej počastilo državno zastavo, potem je pa sprengovoril prvi podstarešina loškega Sokola br. Rudolf Horvat. Do 13:30 je bil odmor, potem je pa šlo lepo po vrsti... proste vaje, igre, razpoterosti, petje, harmonika — vse se je pomešalo v neprisiljeno bratsko zabavo, ki je pokazala kako potrebeni ti bili večkrat taki počitki. In tako je kar brž minil čas, ko je bil ob 15:45 zopet zbor. Sprengovoril je za slovo br. Horvat, znova je bila izkazana čast državnih zastav, zaorila je pa se vse sokolski legji in sokolska himna in že so se ile pomikati sokolske skupine vsaka v svoji domači kraj. Ločani so se vrnili na Poljanško dolino, kjer jih je pred vstopom v mesto sprejela zopet vojaška godba, ki je popeljala potem močno skupino izletnikov naravnost v Sokolski dom. Bil je lep dan sokolskega zdravja in bratstva.

Prof. Urbani 50 letnik

Znameniti italijanski slavist prof. Umberto Urbani, profesor na univerzi v Trstu, je proslavil 24. t. m. 50letnico rojstva. Njegovo ime se vedno pogostejo pojavlja v kulturnih rubrikah našega tiska. Prof. Urbani je bil rojen 24. maja 1888 v Capodistriju, kjer je tudi študiral gimnazijo, potem se je pa posvetil studiju klasične filologije na grški univerzi. Kot profesor je poučeval na raznih srednjih šolah, delal je pa marljivo tudi kot pisatelj in publicist. Skupina težkih usoda Italijanov in Jugoslavenov pod Avstro-Ogrsko mu je dala potubo, da se je cel zanimati za literaturo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Naša najboljša literarna dela je preveden v italijanščino in izpolnil zbirko poznejše dnevna zbirkama kritičnih studij o moderni jugoslovenski literaturi.

Kakov njegovih tovarishev, se je moral tudi on med vojno seznaniti z brezobzirno avtoriteto justicije. Bil je dolgo interniran. Na triazko univerzo je prisel leta 1927 kot profesor srbohrvaščine in jugoslovenski književnosti.

Popoln solnčni mrk

Včeraj je bil popoln solnčni mrak, drugi v tekočem letu in obenem tudi v tekočem mesecu. Kakor solnčni mrk 14. maja, tako se tudi včerajšnji v naših krajin ni videl, ker je šel pas popolnega mrka preko južne polute od Setalskih otokov preko otočkov Južne Georgije in do južnega polarnega kroga. Bil je pa to eden najvažnejših solnčnih mrkov v zadnjem času, ki naj bi omogočil učenjakom proučevati svetlobno in znano Einsteinovo relativitetno teorijo. Včeraj je namreč bilo solnce v soveziju Bika, kjer je mnogo zvezd. Zvezdlosci so se pripravili na opazovanje zakritja mnogih zvezd, kar sicer onemogoča solnčna svetloba. Ti pojavi naj bi potrdili Einsteinovo odkritje, da je svetloba stalinic v solnčnem gravitacijskem polju kakor gmotni delec, da se pod vplivom solnčne privlačnosti nekoliko pomakne iz svoje premorčne poti.

Premikanje svetlobnih žarkov morajo učenjaki poznavati zato, da lahko določijo gmotno in težo svetlobe. Ta gmotna je sicer nezmatna, vendar na izzubljeni nebesni telesa z izžarevanjem zelo mnogo na svoji teži. Tako so učenjaki izračunali, da izzari solnce na dan okrog 180.000 ton gmotne. Pri celotni teži je seveda to nezmatno kolčina, ki se pozna šele v milijonih let.

Ker se je pod včerajšnjim solnčnim mrkom samo v kraju, kjer je le nekaj otokov in kjer je podnebjje za opazovanje zvezd zelo neugodno, ni bila organizirana nobena večja ekspedicija zvezdloscev, ki bi opazovali solnčni mrk. Zvezdlosci čakajo na leto 1940, ko se bo 1. oktobra videl solnčni mrk dobro na ozkem pasu celice od Kolumbije preko zapadne južnoameriške obale do Južne Afrike.

Kupui domače blago!

Japonski cesar

Ali pa te mora voditi mlada gospa dobro situirana doma, da prideš končno do skrbno zaklenjene zakladnice. Ozreti se mora na zaboje in omare, kjer je spravljeno premoženje celih pokolenj. In slednjič se ti mora ustaviti pogled na poročnih oblačilih. Ta so kakor kovina, ta bogata bleščeca, kimon, vsa preprečena in prepletena z zlatimi vlaknami. Niso posebno starata in oblačila in vendar vidiš na prvi pogled, da spadajo v muzej. Zdaj namreč na poročnih oblačilih Japonki ni več zlata. Japonska potrebuje svoje zlato za nakup sировin. Teh pa potrebuje Japonska mnogo, če hoče v vojni s Kitajsko zmagati. Velika podjetja za predelavo inozemskih sировin v čisto industrijske svrhe so naen-

Bilo je vse tisto, le zdaj pa zdaj je zaskovikala uharica, iščiča v zraku hrano.

Mož, ki se je stiskal k steni, je napel sluh.

Na vrtu je hrustnila veja in začuli so se tihi koraki prihajajočega človeka.

Mož je segel za pas in potegnil izza njega dolgo ostro bodalo. Bilo je javansko orožje — kris.

— Če najdejo tole pri tebi, bodo mislili, da so obrnala s teboj domaćini.

Zgoraj na zidu se je pojavila noga, za njo pa vse teko. Sketch je pogledal doli v temo, pa ni mogel opaziti v votlini zidu skritega sovražnika.

In že je skočil dol.

Postava, ki se je odlepila od zidu, da bi skočila nanj, se je zgrudila pod silnim udarcem polena, ki ga je držal v roki tretji mož. Le-ta je bil skočil iz grma.

Mož je se zgrudil in z bolestnim krikom padel k Sketchevim nogam.

Uganil si to, da dečko te je hotel prebsti s teme nožičem. K sreči si nas poslal sem.

Iz teme so stopili trije potepuhi in se približali Sketchu. Ozek svetlobni trapek je padel na ležeče telo in se ustavil na glavi. Tam je bila zevajoča rana. Segala je čez vso glavo. Na temenu je bila prebita kost.

— Ni bilo treba udariti tako močno, — je dejal Sketch karajoče.

— Drugače ni šlo. Ta falot bi te bil gotovo zakljal, — je odgovoril šepasti Peter.

— Zdaj grem k inspektorju. Hvala vam, fantje, sestanemo se na znanem kraju.

— Že vem, »Hotel v zatišju«, — se je zamej potepuh v široki suknji.

Različno se in Sketch je krenil proti policijski stražnici.

Vstopil je in veselo pozdravil inspektorja.

— Kaj je nogeva? — je vprašal Braun.

— V splošnem ne mnogo. Za Kernovim plotom najdete moža z grdo razbito glavo. Ne upal bi si tretje telo, da ni že mrtev, toda ti falote imajo mačje življenje.

Inspektor ga je presenečeno pogledal.

— To je že tretji mrtvec v enem dnevu.

— Saj bi bil lahko ležal zdaj tam jaz. Bodalo, ki ga najdete v njegovih roki, je bilo namenjeno meni. Morda boste tega človeka veseli. Toda — njegovo pravo ime mi ni znano. Klicali so ga Picadilli in pobegnil je s Hudicevih otokov. Objavite v policijskem poročilu, da je bil ubit, ko je hotel nekoga umoriti. Mislim celo, da je na njegovo glavo razpisana nagrada 5000 frankov in čestitam vam.

Inspektor ni mogel spraviti iz sebe odgovora, kajti Sketch je segel v žep, potegnil iz njega svezenj bankovcev in jih vrgel na mizo, rekoč:

— Sto jih je. Shranite te!

— Pa ga vendar niste oropali?

— Ne, njega ne. Sicer pa — saj sploh niso ukrameni. Dobil sem jih.

— Dobili? Za kaj?

E. KIRCHBERGER:

Malokaj, otok gobaucev

Toda Sketch je imel priče. To je pomenilo, da je v Nukualufi še nekaj ljudi, ki vedo, da je zdaj Sketch pri njem in ki tudi vedo, čemu je prišel k njemu. To pomeni, da ima ta potepuh vse ase v rokah.

— Kaj je z Burnom? — je vprašal Sketch in se pripravljal na pričaj pipi.

— Leži zgoraj v sobi. Glavo ima malo razbito...

— Dejal bi... odrgnjeno kožo, ni pa nič čudnega, da leži. Taki pajaci, ki so se ukrali v Londonu sami po parketih, imajo zelo nežno kožo, čeprav so falote.

— Kaj ste pa vi? — je vprašal Kern posmehljaj.

— Tudi falot. Uganili ste, ravnatelj, samo da kradem jaz le zločincem in morilcem. Poštene ljudi pa pustim navadno pri miru.

— Čemu ste prišli?

— HM. Po denar. Za molk.

— Nitesar ne dobiti, — je odgovoril Kern srsto.

— pač vas pa ovadim.

— Dobim zaenkrat sto funtov, ovadili me pa ne

boste. To veste prav tako dobro, kakor jaz, mar ne? Zaenkrat boste lahko mesec dni živel v prijetni zavesti, da policija še vedno misli, da ugrabljajo dekleta domaćini.

Kern se je zamislil. Potem je pa dejal počasi:

— Čujte, dam vam tisočak in vi izginete z otočka. Za vedno!

Sketch se je že zopet smehljal.

— Ta predlog ni napačen, toda ne sprejemam ga. Ostanem pri svo